

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Vreamea Andrei XXXXX, născut la XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 20.06.2016 – până la 31.07.2018

instanța de apel:

de la 30.08.2018 – până la 18.02.2019

instanța de recurs ordinar:

de la 13.05.2019 – până la 05.11.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 31 iulie 2018, Vreamea Andrei XXXXX, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele componenței de infracțiune.

A fost lăsată fără examinare acțiunea civilă înaintată de către SRL „XXXXX XXXXX”, explicând dreptul de a înainta acțiune în ordinea prevăzută de art. 166-167 Cod de procedură civilă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, de către organul de urmărire penală, Vreamea Andrei a fost învinuit că, având scopul și intenția de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, în una din zilele lunii ianuarie 2015, aflându-se în or. Chișinău, str. XXXXX, XXXXX, a luat autotractorul de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și o semiremorcă de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, ce aparțin S.R.L. „XXXXX XXXXX” și inducând-o în eroare pe Andrieș Galina, manager al S.R.L. „XXXXX”, precum că este unul din fondatorii S.R.L. „XXXXX XXXXX”, i-a propus să procure contra sumei de 250.000 lei aceste mijloace de transport, ce aparțin S.R.L. „XXXXX XXXXX”, fiind transportate ulterior pe teritoriul S.R.L. „XXXXX”, în or. Rezina.

Prin urmare, Andrieș Galina i-a transmis lui Vreamea Andrei suma de 123.000 lei în contul acestor mijloace de transport, ulterior, urmând să transmită restul sumei.

Astfel, Vreamea Andrei a cauzat proprietarului S.R.L. „XXXXX XXXXX” un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 250.000 lei.

Tot el, la XXXXX, având același scop, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul înstrăinării autotractorului de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și a semiremorcii de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, care de fapt nu-i aparțineau, a obținut de la reprezentantul S.R.L. „XXXXX” Andrieș Galina mijloace bănești în sumă de 123.000 lei. Astfel, Vreamea Andrei, a cauzat proprietarului S.R.L. „XXXXX” un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 123.000 lei.

De către organul de urmărire penală, faptele inculpatului Vreamea Andrei, au fost calificate *de drept* în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin

înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, la data de 13 iulie 2018, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vremea Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat că:

- contrar celor invocate de prima instanță în sentință, vinovăția inculpatului a fost dovedită prin probele prezentate, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail, Andrieș Galina, martorilor Breabina Irina, Cojuhari Cristina, Negrea Iulian;

- instanța de judecată, odată cu adoptarea sentinței de achitare a inculpatului Vremea Andrei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a apreciat critic declarațiile reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail, Andrieș Galina, martorilor acuzării și greșit a dat veridicitate declarațiilor inculpatului Vremea Andrei;

- astfel, instanța de judecată în sentință, a dat apreciere greșită declarațiilor părții vătămate Enachi Mihail, care a declarat că, mijloacele de transport procurate nu răscumpăra investițiile făcute, sugerându-i lui Vremea Andrei ideea că acestea urmează a fi vândute și i-a încredințat să se ocupe de acest subiect. Instanța de judecată a apreciat declarațiile părții vătămate Enachi Mihail, ca declarații ce vin în contradicție cu declarațiile făcute în instanța de judecată, unde a declarat deja, precum că inculpatul a acționat în mod samavolnic și i-a înstrăinat mijlocul de transport, în lipsa acordului lui;

- instanța de judecată nu a dat aprecierea declarațiilor lui Enachi Mihail și anume: acesta nefiind satisfăcut de activitatea în cadrul întreprinderii i-a propus lui Vremea Andrei să elibereze și să-i prezinte actele pe mijloace de transport menționate, ultimul eliberându-se de la întreprindere, nu a prezentat actele și mijloacele de transport menționate, ceea ce și denotă faptul că Vremea Andrei a acționat în lipsa consimțământului proprietarului camionului, Enachi Mihail;

- instanța de judecată, în sentința de achitare a apreciat greșit declarațiile inculpatului Vremea Andrei, care a menționat că unul din camioane și anume DAF XXXXX XXXXX, aparținea juridic S.R.L. „XXXXX XXXXX”, dar de fapt îi aparținea lui, deoarece era procurat pe banii lui, însă fiind audiată în instanța de judecată martorul Cojuhari Cristina, a declarat că mijloacele de transport aparțineau companiei, dar nu lui Vremea Andrei;

- latura subiectivă a escrocheriei comise de Vremea Andrei se caracterizează prin intenție directă și scop cupidant. În conținutul intenției intra nu numai perceperea caracterului pericolului social al acțiunilor sale, dar și prevederea apariției consecințelor social periculoase. Inculpatul Vremea Andrei își dădea seama că înșeală victima prin inducerea în eroare sau tăcere, inclusiv prevedea că în așa mod, ultimul îi va transmite patrimoniul său;

- instanța la pronunțarea sentinței, a încălcat cerințele art. 101, 314, 315, 384 alin. (3), (4) Cod de procedură penală, fără cercetarea întemeiată și pe deplin a circumstanțelor cauzei și dovezilor prezentate de către partea acuzării.

3.2 Avocatul Crețu Doina în numele părții vătămate SRL „XXXXX-XXXXX”, la data de 14 august 2018, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Vremea Andrei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, să fie admisă integral acțiunea civilă și să fie încasate cheltuielile de asistență juridică.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de fond la adoptarea sentinței a încălcat prevederile art. 101 alin. (1), art. 384 alin. (3), (4) și art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală și greșit a interpretat probele, ilegal a concluzionat că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fără să indice și să motiveze care anume elemente nu sunt întrunite, reiterând prevederile art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată;

- instanța de fond în partea descriptivă a hotărârii pronunțate a făcut referire la faptul că lipsesc probe ce ar confirma vinovăția inculpatului, iar în dispozitivul hotărârii a indicat că fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate, concluzii ce vin în contradicție;

- instanța de judecată ilegal a pus la baza sentinței declarațiile părților vătămate, inculpatului și a tuturor martorilor date la faza de urmărire penală și nu cele date în cadrul instanței de judecată, deși a făcut mențiunea „fiind audiat în cadrul ședinței de judecată”, încalcând astfel prevederile art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală;

- prima instanță greșit a ajuns la concluzia de achitare a inculpatului Vremea Andrei, pe când apreciind fiecare probă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, se dovedește prin probele administrate în ședința de judecată;

- instanța de fond a interpretat greșit declarațiile reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail, care în cadrul urmăririi penale a declarat că: „automobilul menționat nu răscumpără investițiile făcute, i-a sugerat lui Vremea Andrei ideea că acesta trebuie vândut și i-a încredințat ultimului să se ocupe de acest lucru”. În ședința de judecată acesta a concretizat declarațiile în această parte și a declarat că „în timp ce Vremea Andrei activa ca manager acesta gestiona cu mijlocul de transport i-a comunicat despre intenția de a vinde mijlocul de transport, dar nu i-a dat indicații de a înstrăina acest mijloc de transport.” Reprezentantul părții vătămate Enachi Mihail a indicat că, i-a încredințat lui Vremea Andrei de a găsi cumpărători și nu de a înstrăina propriu-zis mijlocul de transport;

- instanța de fond ilegal și nefondat a stabilit că, între inculpatul Vremea Andrei și partea vătămată S.R.L. „XXXXX XXXXX” au fost stabilite relații de ordin civil întemeiate în baza contractului de mandat (art. 1030 Cod civil), însă, această poziție vine în contradicție cu materialele probatorii administrate la cauza penală;

- prin ordinul nr. 10 din 01.12.2014 emis de S.R.L. „XXXXX-XXXXX”, Vremea Andrei a fost eliberat din funcție din proprie dorință. La momentul eliberării din funcție, acesta nu a transmis către S.R.L. „XXXXX-XXXXX” autotractorul de model DAF, n/î XXXXX XXXXX cu semiremorca de model KRONE, n/î XXXXX XXXXX. La solicitările directorului S.R.L. „XXXXX-XXXXX” către Vremea Andrei de a transmite bunul către proprietar, acesta se eschiva motivând că autotractorul se află la parcare și este defectat;

- declarațiile reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail coroborează cu declarațiile martorului Breabina Irina, care activa ca contabilă la companie și care a declarat că: „nu a fost întocmită vre-o procură pe numele lui Vremea Andrei pentru a vinde autocamionul și nu a văzut ca acesta să aducă careva bani dlui Enachi M.”;

- cert este faptul că, S.R.L. „XXXXX-XXXXX” nu a împuternicit pe inculpatul Vremea Andrei de a vinde autotractorul de model DAF cu semiremorca de model KRONE și de a primi bani în acest sens, de a încheia acte juridice din numele companiei, careva contracte de mandat nu au fost încheiate, nu era nici salariatul companiei, care să dispună de anumite drepturi, nu dispune de careva înscrisuri ce ar proba că banii primiți cu titlu de avans de la S.R.L. „XXXXX” i-a introdus la contul S.R.L. „XXXXX-XXXXX”;

- la caz, s-a constatat intenția directă a inculpatului, care nefiind împuternicit de către S.R.L. „XXXXX-XXXXX” a vândut autotractorul de model DAF, cu semiremorca de model KRONE, cu scop de profit în interes personal și a primit de la cumpărător- S.R.L. „XXXXX”, avans în mărime de 123.000 lei, mijloace financiare ce nu au fost transmise în contabilitatea S.R.L. „XXXXX-XXXXX”, fapte infracționale ale inculpatului Vremea Andrei ce exced limitele încălcării normelor dreptului civil și justificarea intervenției legii penale. Prin aceste fapte infracționale ale inculpatului, Vremea Andrei a cauzat părților vătămate S.R.L. „XXXXX-XXXXX” și S.R.L. „XXXXX” daune materiale în proporții deosebit de mari;

- instanța de judecată nu a indicat și nici nu a motivat, în baza căror criterii a stabilit în speță, prezența încălcării unor norme de drept civil și neprezența escrocheriei;

- la caz, apărarea părții vătămate a identificat existența laturii obiective a infracțiunii, astfel, de fapt,

inculpatul a declarat cumpărătorului - administratorului S.R.L. „XXXXX”, Cucerenco Anatolii că este fondatorul și partenerul companiei S.R.L. „XXXXX-XXXXX” (f.d. 69), având loc dezinformarea conștientă a victimei, ce constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă);

- de fapt și-a găsit confirmare și scopul de cupiditate, care s-ar fi manifestat prin situația materială a inculpatului ca fiind una grea, în contextul în care martorul Cojuhari Cristina a declarat în instanța de judecată că: „Niciodată nu a văzut ca Vremea să transmită bani dl Enache, a văzut doar cum dl Vremea calcula câți bani are de întors dlui Enachi M., el însăși spunea de acest lucru. Vremea Andrei s-a condat de la firmă din cauza conflictelor, el lua documente pe rute, dar în contabilitate nu se vedea acest lucru”, declarațiile martorului Negrea Iulian, care a declarat în instanța de judecată că: „A auzit doar că, dl Vremea are careva datorii față de dl Enachi”;

- prima instanță nefondat a admis drept probă recipisa din XXXXX, în temeiul căreia Enachi Mihail a primit de la Voinschi Eugen suma de 35.000 lei, ce a constituit împrumut. Recipisa dată nu are careva tangențe cu speța dată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019 2018, au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vremea Andrei a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă cu închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul vânzărilor pe un termen de 3 ani.

A fost încasat de la Vremea Andrei în beneficiul SRL „XXXXX” prejudiciul material cauzat în urma comiterii infracțiunii în sumă de 123.000 lei.

5. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță, la adoptarea sentinței incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul Vremea Andrei învinuit în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, urmează a fi achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune.

Instanța de apel, analizând totalitatea de probe acumulate la cauza penală și apreciindu-le, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că, Vremea Andrei având scopul și intenția de dobândire ilicită a bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările sale prejudiciabile și, admitând în mod conștient survenirea acestora, în una din zilele lunii ianuarie 2015, aflându-se în or. Chișinău, str. XXXXX, XXXXX, a luat autotractorul de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și o semiremorcă de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, ce aparțin S.R.L. „XXXXX-XXXXX”, și, inducând-o în eroare pe Andrieș Galina, manager al S.R.L. „XXXXX”, precum că este unul din fondatorii S.R.L. „XXXXX-XXXXX”, i-a propus să procure contra sumei de 250.000 lei aceste mijloace de transport, ce aparțin S.R.L. „XXXXX-XXXXX”, fiind transportate ulterior pe teritoriul S.R.L. „XXXXX”, în or. Rezina.

Astfel, Andrieș Galina i-a transmis lui Vremea Andrei suma de 123.000 lei în contul acestor mijloace de transport, ulterior, urmând să transmită restul sumei.

Tot el, la XXXXX, având același scop, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul înstrăinării autotractorului de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și a semiremorcii de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, care de fapt nu-i aparțineau, a obținut, de la reprezentantul S.R.L. „XXXXX” Andrieș Galina mijloace bănești în sumă de 123.000 lei. Astfel, Vremea Andrei, a cauzat proprietarului S.R.L. „XXXXX” un prejudiciu material în proporții mari în sumă de 123.000 lei.

Așadar, instanța de apel a constatat dovedită pe deplin fapta infracțională comisă de către Vremea Andrei, adică dobândirea ilicită prin escrocherie de la partea vătămată S.R.L. „XXXXX” a sumei de 123.000 lei.

Instanța de apel, ținând cont de Hotărârea Guvernului RM nr. 974 din 04.12.2014 „Privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015” și de art. 10

Cod penal, care prevede efectul retroactiv al legii penale, a reținut că prejudiciul material cauzat de către inculpat, în sumă de 123.000 lei, nu constituie proporții deosebit de mari, deoarece nu depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, însă depășește 20 de salarii medii lunare pe economie la momentul săvârșirii faptei, ceea ce constituie proporții mari conform alin. (1) art. 126 Cod penal, fapt pentru care acțiunile inculpatului Vremea Andrei urmează a fi reîncadrate de la alin. (5) în alin. (4) al art. 190 Cod penal.

Cu toate că, inculpatul Vremea Andrei nu a recunoscut vina, instanța de apel a considerat că, vina lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, se probează, cu certitudine, prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, cum ar fi conținutul declarațiilor reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail, reprezentantului părții vătămate SRL „XXXXX” Andrieș Galina, martorului Breabina Irina, Cojuhari Cristina, Negrea Iulian, Mîrzac Andrei, Voicinschi Evghenii, precum și prin materialele cauzei penale: conținutul demersului depus de Enachi Mihail (f.d. 11, v. 1); conținutul petiției depuse de Enachi Mihail la 10.07.2015 (f.d. 13, v. 1); conținutul copiei recipisei din XXXXX (f.d. 20, v. 1); conținutul ordinului nr. 10 din 01.12.2014 (f.d. 21 - 22, v. 1); conținutul ordinului nr. 01/06.2014 din 01.06.2014 privind angajarea lui Vremea Andrei în calitate de manager al întreprinderii „XXXXX-XXXXX” SRL (f.d. 29 v. 1); conținutul contractului cu privire la răspunderea materială individuală deplină nr. 5 din 03.02.2015 semnat de Vremea Andrei (f.d. 32 v. 1); conținutul actului de achiziție din 05.01.2015 a autotractorului „DAF” și semiremorcii, prin care se confirmă că a fost procurat de SRL „XXXXX XXXXX” (f.d. 36, v. 1); conținutul contractualului de vânzare-cumpărare încheiat la 30.01.2014 între Grigorița Cristina și SRL „XXXXX XXXXX” (f.d. 37, v. 1); conținutul procesului-verbal de confruntare din 08.09.2015 dintre Andrieș Galina și Enachi Mihail (f.d. 60 - 61, v. 1); conținutul cartelei transportului prin care se atestă că posesor al unității de transport este SRL „XXXXX XXXXX” (f.d. 63, v. 1); conținutul procesului - verbal de ridicare din 11.09.2015 de la Cucerenco Anatoliei a autotractorului de model „DAF”, n/î CLH XXXXX cu semiremorcă (f.d. 68, v. 1); conținutul procesului-verbal de confruntare din 21.09.2015 dintre Vremea Andrei și Enachi Mihail (f.d. 74 - 75, v. 1); conținutul procesului-verbal de ridicare din 16.10.2015 de la Andrieș Galina a autotractorului de model „DAF”, cu n/î XXXXX XXXXX, cu semiremorca n/î XXXXX XXXXX (f.d. 83, v. 1); conținutul recipisei prin care autotractorului de model „DAF”, cu n/î XXXXX XXXXX, cu semiremorca n/î XXXXX XXXXX, a fost transmis lui Enachi Mihail (f.d. 84, v. 1); conținutul raportului nr. 012/02-14 de evaluare a valorii autotractorului de model „DAF”, cu n/î XXXXX XXXXX, cu semiremorca n/î XXXXX XXXXX (f.d. 104 - 116, v. 1); conținutul raportului nr. 002/02-16 de evaluare a valorii autotractorului de model „DAF”, cu n/î XXXXX XXXXX, cu semiremorca n/î XXXXX XXXXX (f.d.117 - 128, v. 1); procesul - verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii depus la 18.02.2016 de către Andrieș Galina (f.d. 132, v. 1); procesul-verbal de audiere a lui Andrieș Galinei în calitate de victimă (f.d. 133, v. 1); procesul-verbal de confruntare din 14.03.2016 dintre Andrieș Galina și Enachi Mihail (f.d. 156 - 157, v. 1); procesele - verbale de informare despre finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei penale, conform cărora se atestă că la acea etapă careva cereri și demersuri nu au fost înaintate, nu s-a invocat nulitatea a careva probe, precum și nu s-a făcut uz de prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală (f.d. 165 - 166, v. 1).

În urma verificării probelor, instanța de apel a ajuns la concluzia că, argumentele procurorului, cât și ale avocatului în interesele părții vătămate cu privire la vinovăția inculpatului Vremea Andrei, invocate în apelurile depuse împotriva sentinței de achitare sunt fondate, deoarece prima instanță a dat o apreciere eronată situației de fapt și de drept constatate în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță neîntemeiat a respins în totalmente probele acuzării, prin care cu certitudine se confirmă comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de legea penală și vinovăția inculpatului Vremea Andrei, și greșit a ajuns la concluzia de achitare pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune.

În opinia instanței de apel, declarațiile inculpatului privind nevinovăția lui în comiterea faptelor penale încriminate, se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice,

cercetate în ședința de judecată și anume, prin declarațiile părților vătămate, martorilor și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie.

Cu referire la motivele invocate de apelanți, instanța de apel a reținut că, au fost întrunite toate elementele infracțiunii de escrocherie, deoarece aceasta se poate manifesta prin prezentarea unor date false sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie, care se poate referi atât la personalitatea infractorului sau a altor persoane, cât și la unele obiecte, fenomene, care puteau fi îndeplinite pe cale verbală, în scris ori folosind ambele căi simultan.

În rezultatul cercetării judecătorești din probatoriul analizat de către instanța de apel, cu referire la acțiunile lui Vremea Andrei legate de săvârșirea escrocheriei, se reține că, inculpatul profitând și abuzând de încrederea părții vătămate, sub pretextul înstrăinării autotractorului de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și a semiremorcii de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, care de fapt nu-i aparțineau, a obținut, de la reprezentantul S.R.L. „XXXXX” Andrieș Galina mijloace bănești în sumă de 123.000 lei.

Totodată, instanța de apel a menționat că, din cumulul de probe cercetate se constată cert prezența în acțiunile inculpatului a obiectului și laturii obiective a infracțiunii imputate inculpatului, care s-a manifestat prin anumite procedee psihologice și acțiuni directe utilizate de acesta.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, prima instanță a interpretat greșit declarațiile reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail, care în cadrul urmăririi penale a declarat că „...automobilul menționat nu răscumpără investițiile făcute, i-a sugerat lui Vremea Andrei ideea că acesta trebuie vândut și i-a încredințat lui Vremea Andrei să se ocupe de acest lucru”. În ședința de judecată acesta a concretizat declarațiile în această parte și a declarat că „în timp ce Vremea Andrei activa ca manager, acesta gestiona cu mijlocul de transport și i-a comunicat despre intenția de a vinde mijlocul de transport, dar nu i-a dat indicații de a înstrăina acest mijloc de transport.”

Prin ordinul nr. 10 din 01.12.2014 emis de S.R.L. „XXXXX-XXXXX”, Vremea Andrei a fost eliberat din funcție din proprie dorință. La momentul eliberării din funcție, Vremea Andrei nu a transmis către S.R.L. „XXXXX-XXXXX” autotractorul de model DAF, n/î XXXXX XXXXX cu semiremorca de model KRONE n/î XXXXX XXXXX. La solicitările directorului S.R.L. „XXXXX-XXXXX” către Vremea Andrei de a transmite bunul către proprietar, acesta se eschiva motivând că autotractorul se află la parcare și este defectat.

Declarațiile reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail coroborează cu declarațiile martorului Breabina Irina, care activa ca contabilă la companie și care a declarat că „Nu a fost întocmită vre-o procură pe numele lui Vremea Andrei pentru a vinde autocamionul și nu a văzut ca dl Vremea să aducă careva bani dlui Enachi M.”

Cert este faptul că, S.R.L. „XXXXX-XXXXX” nu a împuternicit pe inculpatul Vremea Andrei de a vinde autotractorul de model DAF, n/î XXXXX XXXXX, cu semiremorca de model „KRONE” n/î XXXXX XXXXX și de a primi bani în acest sens, de a încheia acte juridice din numele companiei, careva contracte de mandate nu au fost încheiate, nu era nici salariatul companiei care să dispună de anumite drepturi, nu dispune de careva înscrisuri ce ar proba că banii primiți cu titlu de avans de la S.R.L. „XXXXX” i-a introdus la contul S.R.L. „XXXXX-XXXXX”.

Instanța de apel a constatat că, în speță este prezentă și intenția inculpatului, inclusiv scopul cupidant, din startul derulării stării de fapt, deoarece acesta nefiind împuternicit de către S.R.L. „XXXXX-XXXXX” a vândut autotractorul de model DAF, cu semiremorca de model „KRONE”, cu scop de profit în interes personal și a primit de la S.R.L. „XXXXX”, mijloace bănești în sumă de 123.000 lei, bani care i-a însușit pentru sine, nefiind transmiși în contabilitatea S.R.L. „XXXXX-XXXXX”.

Se atestă că, Vremea Andrei a comis sustragerea sumei de 123.000 lei de la Andrieș Galina, odată ce inculpatul nu avea careva drept de a vinde unitatea de transport și în această privință a indus în eroare partea vătămată Andrieș Galina cu privire la împuternicirile ce le avea.

Acest fapt denotă că, Vremea Andrei a abuzat de încrederea reprezentantului părții vătămate, inducând-o în eroare asupra circumstanțelor în care dânsul acționa. Mai mult ca atât, anume inculpatul

Vremea Andrei a intrat în posesia banilor transmiși de Andrieș Galina pe care i-a și însușit.

Potrivit declarațiilor reprezentantului părții vătămate SRL „XXXXX”, Andrieș Galina „...Vremea Andrei i-a spus că lucrează la „XXXXX XXXXX” ca manager, i-a spus că autovehiculul aparține acestuia și este în drept să îl înstrăineze. Nu a încercat să concretizeze de la conducătorul „XXXXX XXXXX” cui îi aparține autovehiculul. Îl cunoștea pe Vremea Andrei deja de un an, avea încredere. Suma de 123.000 lei era destinată cu statut de jumătate de preț, în schimb la un camion de marca „DAF”. A primit acest camion după achitare și după ce a primit recipisa”.

Nu există temei de apreciere critică a declarațiilor reprezentantului părții vătămate SRL „XXXXX”, Andrieș Galina, deoarece acestea sunt consecutive, coroborează între ele, sunt neschimbate pe tot parcursul urmăririi penale, judecării cauzei în fond și în instanța de apel, coroborează cu alte probe, partea vătămată a fost prevenită de răspunderea penală pentru darea declarațiilor intenționat false.

Instanța de apel a notat că, inculpatul a recurs la inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, fiind determinată de comportamentul dolosiv și viclean al inculpatului, cu privire la promisiuni, care a produs daune considerabile părții vătămate. Astfel, inculpatul a dobândit mijloacele financiare în sumă de 123.000 lei de la reprezentantul părții vătămate SRL „XXXXX”, Andrieș Galina sub pretextul vânzării autotractorului de model „DAF” și semiremorcii de model „Krone”, care de fapt nu îi aparțineau și nici nu avea împuterniciri în acest sens, respectiv conform ordinului nr. 10 din 01.12.2014 emis de S.R.L. „XXXXX-XXXXX”, Vremea Andrei a fost eliberat din funcție din proprie dorință, iar autotractorul și semiremorca sus menționate, erau în proprietatea S.R.L. „XXXXX-XXXXX”.

Potrivit copiei recipisei din XXXXX, Vremea Andrei a primit 123.000 lei pentru autoturismul „DAF” și semiremorcă (f.d. 20, v. 1). Deși, inculpatul neagă faptul primirii nemijlocite a sumei bănești de 123.000 lei, acesta confirmă că a întocmit recipisa conform căreia a primit suma menționată de la Andrieș Galina.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, prima instanța neîntemeiat a stabilit că între inculpatul Vremea Andrei și partea vătămată S.R.L. „XXXXX XXXXX” au fost stabilite relații de ordin civil întemeiate în baza contractului de mandat (art. 1030 CC), deoarece această poziție vine în contradicție cu materialele probatorii administrate la cauza penală.

Încă la momentul intrării în posesia banilor părții vătămate, inculpatul avea drept scop însușirea lor și nu avea de gând să îndeplinească angajamentul asumat, prestația promisă fiind una imposibilă, toată atmosfera creată de către acesta fiind îndreptată exclusiv în scopul dobândirii ilicite a bunurilor ce aparțineau pătimitului. Mai mult, Vremea Andrei încă de la bun început cunoștea că nu poate să execute obligația asumată, dar s-a eschivat de la executarea obligației de a restitui suma de bani primită.

La aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel conform art. 7, 61, 75, 76 și 77 Cod penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului Vremea Andrei, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului.

Conform prevederilor art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de inculpat se califică ca gravă, lipsesc la caz circumstanțe atenuante, cât și agravante.

Reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, luând în considerație că inculpatul a comis o infracțiune gravă, nu a conștientizat gravitatea faptelor comise, circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, instanța de apel a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu izolarea de societate, prin stabilirea în privința acestuia a pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea art. 190 alin. (4) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul vânzărilor pe un termen de 3 ani.

Instanța de apel, soluționând acțiunea civilă înaintată de partea vătămată S.R.L. „XXXXX”, a considerat că acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material, în conformitate cu art. 225 alin. (2)

Cod de procedură penală urmează a fi admisă integral. În acest sens instanța a menționat că, luând în considerare că reprezentantul părții vătămate S.R.L „XXXXX”, Andrieș Galina, fiind audiată în calitate de parte vătămată, a indicat că prin infracțiunea săvârșită i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 123.000 lei, în rezultatul acțiunilor ilegale ale lui Vremea Andrei, care prin înșelăciune și abuz de încredere a deposedat-o de această sumă de bani, iar în instanța de fond a solicitat să-i fie recuperat prejudiciul material cauzat prin infracțiune (înaintând acțiune civilă), poziție menținută de reprezentantul părții vătămate și în fața instanței de apel, și ținând cont că inculpatul Vremea Andrei este recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, în virtutea prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate S.R.L „XXXXX” prejudiciul material cauzat în mărime de 123.000 lei.

Totodată, instanța de apel a reținut că, în urma faptelor comise de inculpat a survenit nu numai răspunderea penală, ci și răspunderea civilă delictuală a acestuia, deoarece prin infracțiunea comisă, au fost cauzate părții vătămate S.R.L „XXXXX” prejudiciu material, asupra recuperării cărora insistă reprezentantul părții vătămate.

Ce ține de solicitarea reprezentantului părții vătămate S.R.L „XXXXX” cu privire la încasarea sumei de 42.654,02 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și a sumei de 400 lei, cheltuieli de transport, cerință care nu a fost susținută în cadrul ședinței instanței de apel, dar nici probată prin înscrisuri confirmative, a fost respinsă ca nefondată.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către SRL „XXXXX-XXXXX”, instanța de apel a conchis că, în cadrul ședinței instanței de apel nu a fost demonstrat cauzarea unui prejudiciu părții vătămate S.R.L „XXXXX-XXXXX”.

Totodată, reprezentantul părții vătămate S.R.L „XXXXX-XXXXX”, Enachi Mihail, fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel, a declarat că „are careva pretenții, care an de an sunt diferite, de aceea nu le poate concretiza”.

Așadar, nu a fost demonstrat faptul că infracțiunea comisă de către Vremea Andrei a produs un prejudiciu S.R.L „XXXXX-XXXXX”, iar între infracțiunea săvârșită și prejudiciul reclamat nu există un raport de cauzalitate, prejudiciul nefiind cert, neexistând manifestarea de voință a celui care pretinde că a fost vătămat de a fi despăgubit.

Dreptul de proprietate S.R.L „XXXXX-XXXXX” asupra autotractorului de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și semiremorcii de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX nu a fost transmis către S.R.L „XXXXX” sau careva alte persoane, nu a fost înșușit nici de inculpat, mijloacele de transport fiind restituite fizic S.R.L „XXXXX-XXXXX”, iar pe tot parcursul comiterii infracțiunii și ulterior dreptul de proprietate a rămas înregistrat pe numele acestei persoane juridice.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului, la data de 12.04.2019, care solicită casarea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului invocă:

- circumstanțele expuse în actul de învinuire nu corespund circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cadrul desfășurării urmăririi penale, precum și celor în cadrul cercetării judecătorești, deoarece declarațiile făcute de părțile vătămate la urmărirea penală, vin în contradicție cu cele făcute în instanța de judecată;

- fiind audiat în cadrul urmăririi penale, partea vătămată Enachi Mihail (f.d. 44) a declarat că, deoarece automobilul procurat nu răscumpăra investițiile făcute, i-a sugerat lui Vremea Andrei ideea că, acesta trebuie vândut și i-a încredințat lui Vremea Andrei să se ocupe de acest lucru, respectiv declarațiile părții vătămate Enachi Mihail vin în contradicție cu declarațiile făcute în judecată, unde a declarat, precum că inculpatul Vremea Andrei a acționat în mod samovolnic și i-a înstrăinat acest automobil lui Andrieș Galina în lipsa acordului lui;

- se atestă că Enachi Mihail, ca administrator al S.R.L. „XXXXX XXXXX” l-a împuternicit pe inculpatul Vremea Andrei să negocieze condițiile contractului de înstrăinare a autotractorului de model

„DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și a semiremorcii de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, ce aparțin S.R.L. „XXXXX XXXXX”, fapt ce atestă existența unui contract civil și a raporturilor civile stabilite între părți;

- se constată în mod clar faptul că, acțiunile inculpatului Vremea Andrei cu privire la negocierea vânzării camionului menționat către Andrieș Galina au fost din timp coordonate cu Enachi Mihail. Mai mult ca atât, Enachi Mihail a purtat discuții telefonice personal cu potențialul cumpărător al acestui camion Andrieș Galina și a acceptat ca plata pentru acest camion să o primească de la Andrieș Galina prin intermediul lui Vremea Andrei. Din declarațiile făcute de părțile vătămate Enachi Mihail și Andrieș Galina în cadrul confruntării din 14.03.2016 (f.d. 156-157), unde Enachi Mihail confirmă faptul că a primit de la Andrieș Galina prin intermediul lui Vremea Andrei suma de 80.000 lei și ulterior 35.000 lei în contul vânzării camionului menționat;

- probatoriul administrat atestă că, din prețul menționat Enachi Mihail a primit prin intermediul lui Vremea Andrei de la potențialul cumpărător Andrieș Galina suma de 115 mii lei în două tranșe, după cum urmează: 80 mii lei Enachi Mihail le-a primit de la Andrieș Galina prin intermediul lui Vremea Andrei (f.d. 44, 156 - 157), circumstanță confirmată de către martorul Cucerenco Anatolii (f.d. 63), care acționând în calitate de administrator al companiei SRL „XXXXX”, unde activa Andrieș Galina, a confirmat că a avut o convorbire telefonică cu Enachi Mihail, în cadrul căreia ultimul a confirmat că a primit prima tranșă în mărime de 80 mii lei prin intermediul lui Vremea Andrei; 35 mii lei Enachi Mihail le-a primit de la Vremea Andrei prin intermediul lui Voinschii Eugeniu, conform recipisei ce se conține la materialele prezentei cauze penale, circumstanță confirmată de acest martor în ședința de judecată; iar restanța la moment pentru vânzarea acestui camion constituind 10 mii lei;

- reprezentantul părții vătămate Enachi Mihail până la moment a primit de la compania SRL „XXXXX”, prin intermediul inculpatului Vremea Andrei, mijloace bănești în sumă de 115 mii lei, în contul vânzării camionului menționat, ca ulterior să refuze perfectarea însuși a contractului de vânzare-cumpărare a acestui camion, precum și transmiterea în natură a acestui camion către cumpărătorul SRL „XXXXX”, respectiv pretențiile formulate în acest sens de către partea vătămată Andrieș Galina, în calitate de reprezentant al companiei SRL „XXXXX”, urmează a fi adresate doar lui Enachi Mihail, în calitate de proprietar care a negociat și a primit prețul contractat pentru acest camion. Prin urmare, inculpatul Vremea Andrei nu a însușit careva mijloace bănești, deoarece banii în sumă de 115 mii lei, rezultați din vânzarea motorinei primite de la Andrieș Galina, i-au fost transmiși integral de către Vremea Andrei lui Enachi Mihail;

- Vremea Andrei învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, urmează a fi achitat, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, au depus referințe privind opinia asupra recursului declarat:

7.1 Reprezentantul părții vătămate SRL „XXXXX-XXXXX”, Enachi Mihail, care a solicitat de a decide inadmisibilitatea acestuia, deoarece temiurile invocate de recurent nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, cu menținerea hotărârii atacate și incasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de asistență juridică în instanța de recurs în sumă de 2.000 lei.

7.2 Procurorul, care a solicitat de a decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, motivându-și corect soluția și pronunțându-se asupra tuturor motivelor relevante în apelurile declarate. Hotărârea contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția și în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii imputate.

8. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate și a dispune achitarea persoanei.

Ținând cont de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal relevă că, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în special a recursului ordinar, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator. Adică, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri greșite.

La caz, din textul recursului ordinar declarat se constată că, autorul invocă temeiul de casare prevăzut de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, criticând în esență soluția adoptată de către instanța de apel, prin care Vremea Andrei a fost condamnat de comiterea infracțiunii de escrocherie, imputate acestuia, solicitând în cele din urmă menținerea hotărâri de achitare adoptată de prima instanță.

Analizând hotărârea judecătorească atacată prin prisma temeiului de recurs invocat, în raport cu circumstanțele cauzei, stabilite în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, sunt eronate concluziile instanței de apel, în urma cărora au fost admise cererile de apel declarate de către procuror și apărătorul părții vătămate SRL "XXXXX-XXXXX", stabilită vinovăția inculpatului Vremea Andrei cu condamnarea acestuia pentru săvârșirea infracțiunii de escrocherie, prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține că, inculpatul Vremea Andrei a fost învinuit de către organul de urmărire penală de faptul că: *"având scopul și intenția de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, în una din zilele lunii ianuarie 2015, aflându-se în or. Chișinău, str. XXXXX, XXXXX, a luat autotractorul de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și o semiremorcă de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, ce aparțin S.R.L. „XXXXX XXXXX” și inducând-o în eroare pe Andrieș Galina, manager al S.R.L. „XXXXX”, precum că este unul din fondatorii S.R.L. „XXXXX XXXXX”, i-a propus să procure contra sumei de 250.000 lei aceste mijloace de transport, ce aparțin S.R.L. „XXXXX XXXXX”, fiind transportate ulterior pe teritoriul S.R.L. „XXXXX”, în or. Rezina.*

Prin urmare, Andrieș Galina i-a transmis lui Vremea Andrei suma de 123.000 lei în contul acestor mijloace de transport, ulterior, urmând să transmită restul sumei.

Astfel, Vremea Andrei a cauzat proprietarului S.R.L. „XXXXX XXXXX” un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 250.000 lei.

Tot el, la XXXXX, având același scop, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul înstrăinării autotractorului de model „DAF” cu n/î XXXXX XXXXX și a semiremorcii de model „Krone” cu n/î XXXXX XXXXX, care de fapt nu-i aparțineau, a obținut de la reprezentantul S.R.L. „XXXXX” Andrieș Galina mijloace bănești în sumă de 123.000 lei. Astfel, Vremea Andrei, a cauzat proprietarului S.R.L. „XXXXX” un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 123.000 lei.”

Prima instanță, judecând cauza în urma cercetării judecătorești a considerat că, nu au fost probate circumstanțele de fapt și de drept invocate în actul de învinuire, formulat în prezenta cauză penală în privința inculpatului Vremea Andrei, deoarece cumulul de probe nu reflectă și nu corespunde celor stabilite în cadrul judecării prezentei cauze penale. Astfel, inculpatul a fost achitat pe motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunii imputate de escrocherie.

Urmare a contestării sentinței de către partea acuzării și reprezentantul părții vătămate SRL "XXXXX-XXXXX", instanța de apel, rejudecând cauza a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Vremea Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă de 7 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul vânzării pe un termen de 3 ani.

Astfel, la adoptarea soluției instanța de apel a considerat că, prima instanță eronat a concluzionat că, inculpatul Vremea Andrei învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, urmează a fi achitat din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În concluziile sale, instanța de apel a consemnat în urma propriei evaluări a cumulului de probe că, „*inculpatul Vremea Andrei a comis sustragerea sumei de 123.000 lei de la Andrieș Galina, odată ce inculpatul nu avea careva drept de a vinde unitatea de transport și în această privință a indus în eroare partea vătămată Andrieș Galina cu privire la împuternicirile ce le avea. Acest fapt denotă că Vremea Andrei a abuzat de încrederea reprezentantului părții vătămate, inducând-o în eroare asupra circumstanțelor în care dânsul acționa. Mai mult ca atât, anume inculpatul Vremea Andrei a intrat în posesia banilor transmiși de Andrieș Galina pe care i-a însușit.*”. De asemenea, instanța de apel a menționat că: *”prima instanță neîntemeiat a stabilit că între inculpatul Vremea Andrei și partea vătămată SRL ”XXXXXX XXXXX” au fost stabilite relații de ordin civil întemeiate în baza Contractului de mandat (art. 1030 CC) or, această poziție vine în contradicție cu materialele probatorii administrate la cauza penală. Încă la momentul intrării în posesia banilor părții vătămate, inculpatul avea drept scop însușirea lor și nu avea de gând să îndeplinească angajamentul asumat, prestația promisă fiind una imposibilă, toată atmosfera creată de către acesta fiind îndreptată exclusiv în scopul dobândirii ilicite a bunurilor ce aparțineau pătimitului. Mai mult, Vremea Andrei, încă de la bun început cunoștea că nu poate să execute obligația asumată, dar s-a eschivat de la executarea obligației de a restitui suma de bani primită”,* din care considerente a conchis că în acțiunile inculpatului se regăsesc în mod rezonabil, elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Însă, contrar raționamentelor expuse de instanța de apel în hotărârea adoptată la caz, Colegiul penal lărgit, reieșind din probatoriul administrat și cercetat, apreciază ca fiind corectă de fapt și de drept soluția primei instanțe, potrivit căreia s-a constatat că inculpatul Vremea Andrei nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii de escrocherie, așa precum i-a fost imputat în actul de învinuire de către organul de urmărire penală.

Concluziile instanței de apel, privind existența elementelor infracțiunii de escrocherie în acțiunile lui Vremea Andrei reieșind probele prezentate de către partea acuzării și administrate la caz, au fost formulate în urma unei analize deductive greșite, reprezentînd astfel o eroare gravă de fapt.

Potrivit doctrinei penale, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă directă. De asemenea, la calificarea faptei, este obligatorie stabilirea scopului special, adică a scopului de cupiditate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe:

- situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care își asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției;
- lipsa de fundamentare economică a caracterului irealizabil al angajamentului asumat;
- lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului;
- achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori;
- prezentarea, la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

În procesul de judecată atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, nici una din asemenea circumstanță nu a fost stabilită, ne fiind determinat astfel prezența scopului de sustragere.

Temeiul aplicării răspunderii, potrivit art. 190 Cod penal, apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile. Atunci când este vorba de două subiecte ale unui raport juridic, trebuie verificată, înainte de toate, ipoteza egalității lor în drepturi. Și numai dacă există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale.

Normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu art. 190 Cod penal, dacă: 1) există posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea ori pe calea acțiunii civile; 2) fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat.

Revenind la prezenta speță, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a pus la baza condamnării inculpatului probe, care în opinia acesteia demonstrează săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal și anume declarațiile reprezentantului părții vătămate Enachi Mihail, reprezentantul părții vătămate "XXXXX" Andrieș Galina, martorilor Breabina I., Cojuhari C., Negre Iu., Mîrzac A., Voicinschi Evghenii, precum și materialele dosarului menționate în pct. 5 al prezentei decizii.

Instanța de recurs, fără a da o nouă apreciere materialului probator și a stabili o altă situație de fapt, va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea stabilirii vinovăției inculpatului la comiterea faptei imputate acestuia prin rechizitoriu.

Față de cele ce preced, instanța de recurs ține să menționeze că, probele verificate suplimentar de instanța de apel, nu conțin în sine date concrete ce a-r indica direct sau ar demonstra incontestabil, fără dubii, că inculpatul a comis infracțiunea de escrocherie în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

Colegiul penal constată că, pentru a se pronunța privind vinovăția inculpatului instanța de apel nu a cercetat probe noi, și nu a constatat o apreciere eronată a probelor admisă de către prima instanță, și nici nu a stabilit noi circumstanțe care ar face inconsistente concluziile instanței de fond.

Nu au fost combătute concluziile instanței privind lipsa în acțiunile imputate inculpatului a laturii obiective și subiective a infracțiunii incriminate. Deasemenea la rejudecarea cauzei în apel, nu au fost combătută printr-o analiză amplă și substanțială soluția instanței de achitare, de pe urma aprecierii că, acțiunile lui Vremea Andrei nu au fost îndreptate spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, iar inculpatul nu a avut intenția directă de a sustrage bunurile sau de a nu-și onora obligațiile asumate.

Astfel, prima instanță, reieșind din probatoriul administrat și cercetat, justificat a conchis precum că, nu a fost dovedit faptul că Vremea Andrei a dobândit ilicit mijloacele bănești de la Andrieș Galina, ce acționa în numele SRL "XXXXX", prin escrocherie, așa precum a fost indicat în actul de învinuire.

Argumentându-și concluziile, instanța de apel nu a demonstrat existența faptului de înșelăciune prin inducerea în eroare de către inculpat a părților vătămate referitor la intențiile și acțiunile sale cu privire la înstrăinarea mijlocului de transport.

Prin urmare, reieșind din materialele cauzei, instanța de recurs conchide asupra faptului că, just prima instanță a statuat că: *"acțiunile inculpatului Vremea Andrei cu privire la negocierea vânzării camionului menționat către Andrieș Galina au fost din timp coordonate cu Enachi Mihail. Mai mult ca atât, Enachi Mihail a purtat discuții telefonice personal cu potențialul cumpărător al acestui camion Andrieș Galina prin intermediul lui Vremea Andrei, circumstanță de fapt care rezultă și din declarațiile făcute de părțile vătămate Enachi Mihail și Andrieș Galina în cadrul confruntării din 14.03.2016 (f.d. 156-157, v. 1), unde Enachi Mihail confirmă faptul că a primit de la Andrieș Galina prin intermediul lui Vremea Andrei suma de 80 mii lei și ulterior 35 mii lei în contul vânzării camionului menționat.,,*

În opinia instanței de recurs, sunt întemeiate concluziile primei instanțe, care a reținut că: *"Probatoriul administrat atestă, că din prețul menționat cet. Enachi Mihail a primit prin intermediul lui Vremea Andrei de la potențialul cumpărător Andrieș Galina suma de 115 mii lei în două tranșe, după cum urmează: 80 mii lei Enachi Mihail le-a primit de la Andrieș Galina prin intermediul lui Vremea Andrei, (f.d. 44, 156, v. 1), circumstanță la fel confirmată de către martorul Cucerenco Anatolii, (f.d. 69), care acționând în calitate de administrator al companiei "XXXXX", unde activa Andrieș Galina, a confirmat că a avut o convorbire telefonică cu Enachi Mihail, în cadrul căreia Enachi Mihail a confirmat că a primit prima tranșă în mărime de 80 mii lei de la Vremea Andrei; 35 mii lei Enachi Mihail le-a primit de la Vremea Andrei prin intermediul cet. Voinschi Eugeniu conform recipisei ce se conține la materialele prezentei cauze penale, circumstanță confirmată de martorul Voicinschi Eugeniu în ședință de judecată, iar restanța la moment pentru vânzarea acestui camion constituie 10 mii lei."*

În consecință, instanța de recurs reține reieșind din materialele cauzei, după cum a specificat prima instanță, că inculpatul Vremea Andrei, a acționat în vederea realizării bunurilor ce aparține acestei persoane juridice, adică a camionului și remorcii, cu acordul și la inițiativa administratorului acestei întreprinderi, Enachi Mihail. De menționat este acel fapt că, reprezentanții SRL "XXXXX", au fost informați că camionul și remorca nominalizate mai sus, aparține cu drept de proprietate SRL "XXXXX-XXXXX". SRL "XXXXX", în cele din urmă, a decis să procure aceste bunuri, cu achitarea prețului în tranșe, iar după achitarea finală vor perfecta actele pe aceste mijloace de transport. Din discuțiile lui Enachi Mihail cu reprezentantul SRL "XXXXX", primul și-a exprimat acordul la vânzarea automobilului, doar cu condiția că costul va fi achitat de cumpărător integral, nu prin rate. În asemenea împrejurări, Colegiul penal lărgit constată că, inculpatul Vremea Andrei, nu și-a atribuit abuziv împuterniciri pe care nu le-a avut, totodată mijloacele de transport le-a transmis potențialului cumpărător. Ulterior, după ce a intrat în posesia unei tranșe de bani pentru bunurile înstrăinate, inculpatul Vremea Andrei a transmis în rate de 80.000 lei și 35.000 lei administratorului Enachi Mihail, potrivit probelor administrate la dosar sau cel puțin și-a realizat intenția de a transmite o mare parte din bani primiți de la administrația SRL "XXXXX", însă în cele din urmă Enachi Mihail a refuzat înstrăinarea bunurilor menționate, din motiv că a insistat la achitarea integrală a prețului de către cumpărător.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit, consideră că nu este întrevăzută în acțiunile inculpatului intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane sau scopul cupidant, necesar pentru a indica prezența unei infracțiuni de escrocherie, precum a fost invocat în actul de învinuire.

Urmează a fi reținut și faptul că, de la momentul transmiterii mijloacelor de transport de către inculpatul Vremea Andrei către SRL "XXXXX", adică sfârșitul anului 2014, până în luna aprilie-mai 2015 administratorul SRL "XXXXX XXXXX", Enachi Mihail, nu a întreprins careva acțiuni, nu a manifestat interes referitor la soarta mijloacelor de transport înstrăinate, ceea ce indică că acesta a știut și a acceptat achitarea prețului integral pentru bunurile înstrăinate, precum au solicitat cumpărătorii până în luna martie 2015, respectiv după expirarea perioadei solicitate pentru achitarea prețului integral, acesta a contactat reprezentanții SRL "XXXXX" pentru a clarifica situația și în urma neînțelegerii apărute din cauza condițiilor achitării integrale a sumei bănești pentru mijloacele de transport ce a dorit să le înstrăineze, și-a revizuit intenția de a mai înstrăina aceste bunuri cumpărătorului dat.

Având în vedere circumstanțele stabilite, în urma administrării probelor de către instanțele de fond în prezenta speță, se atestă că între inculpat și părțile vătămate au existat niște relații civile, neoficializate, care nu pot genera obligații și responsabilități, și nu fac subiectul infracțiunii de escrocherie în sensul invocat în rechizitoriu.

Totodată, instanța de recurs consideră că participanții tranzacției de înstrăinare a mijloacelor de transport menționate mai sus, adică părțile vătămate și inculpatul nu au epuizat posibilitatea restabilirii valorii lezate prin acțiunile prejudiciabile realizate, la caz, pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea ori pe calea acțiunii civile, cu atât mai mult de fiind stabilit existența prejudiciului cauzat SRL "XXXXX XXXXX" și SRL "XXXXX".

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide asupra faptului că, prima instanță corect a dispus achitarea inculpatului de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, însă incorect a indicat temeiul achitării, acesta fiind cel prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, adică achitarea inculpatului din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală, întrucât relațiile dintre Vremea Andrei și părțile vătămate SRL "Prointelct XXXXX", și SRL "XXXXX" sunt de ordin civil, nefiind pasibile răspunderii penale.

În vederea susținerii raționamentelor enunțate mai sus, instanța de recurs ține să specifice că infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Însă, nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de legea penală, dar în esență este un delict civil. Respectiv, o persoană poate fi supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate

patru elemente obligatorii ale unei infracțiuni: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul, latura subiectivă și fapta comisă de aceasta este pasibilă răspunderii penale.

De asemenea, urmează de menționat că, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală în coroborare cu art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost confirmată prin ansamblul de probe existente, cercetate de instanța de judecată.

Stipulări similare au fost expuse și în pct.6) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție privind sentința judecătorească nr. 5 din 19 iunie 2006, din care rezultă că „*Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în urma unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală*”.

În același context, amintim că, în conformitate cu art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Vinovăția persoanei trebuie să fie dovedită în modul prevăzut de legea procesual-penală, prin toate mecanismele prevăzute de lege. Mai mult, conform art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

Față de cele ce preced, avându-se în vedere și probele puse la baza învinuirii lui Vremea Andrei în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal lărgit statuează că nu a fost săvârșită infracțiunea de escrocherie imputată acestuia.

Colegiul penal lărgit specifică că, în cadrul cercetării judecătorești probele administrate sub toate aspectele în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor cauzei, nu s-a constatat că Vremea Andrei este culpabil de comiterea infracțiunii de escrocherie.

Din considerentele expuse supra, instanța de recurs constată că fapta cu care a fost sesizată prin rechizitoriu instanța, nu are relevanță penală, fiind de natură civilă, ceea ce înseamnă că, inculpatul nu și-a executat în deplină măsură obligația civilă pe care partea vătămată susține că și-a asumat-o în urma înțelegerii încheiate, respectiv neexecutarea unei obligații contractuale prin excelență nu face obiect de incidență a legii penale.

De altfel, prin art. 1 din Protocolul nr. 4 la CEDO se statuează că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală. Astfel, instanța de judecată consideră că în cazul examinat faptele săvârșite de către inculpatul Vremea Andrei nu sunt prevăzute de legea penală și de aceea nu constituie infracțiune, fiind un delict civil și reieșind din aceste prevederi legale instanța de recurs a ajuns la concluzia că Vremea Andrei urmează a fi achitat în temeiul prevederilor 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Astfel, în cazul în care instanțele ajung la concluzia că în cauză între părți există niște relații civile, urmează a fi dispusă achitarea persoanei în baza art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, adică din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală.

Cu referire la acțiunile civile înaintate în prezenta speță de către SRL "XXXXX-XXXXX" și SRL "XXXXX", Colegiul penal lărgit notează că, acțiunea civilă se rezolvă în cadrul procesului penal numai în măsura în care a fost alăturată acțiunii penale și împreună au ajuns în fața instanței penale. Instanța care examinează cauza în fond este competentă să judece acțiunea civilă în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii. La examinarea cauzei instanța dispune de câteva soluții în ceea ce privește acțiunea civilă, și anume admite total sau parțial acțiunea, respinge acțiunea, nu se pronunță asupra acțiunii civile, admite în principiu acțiunea civilă.

În cazul în care în cursul judecării unei cauze în care inculpatul este trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni, însă după efectuarea cercetării judecătorești se constată că fapta nu este

prevăzută de legea penală, ci constituie un litigiu cu caracter civil, atunci acțiunea civilă se va lăsa fără soluționare, fapt incident și în prezenta cauză penală.

Generalizând cele expuse, se impune soluția de admitere a recursului declarat de către apărătorul inculpatului, casarea totală a deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în aspectul vizat.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală în privința lui **Vremea Andrei XXXXX**, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, prin care **Vremea Andrei XXXXX** se achită de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală, în conformitate cu prevederile art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Acțiunile civile înaintate de către SRL "XXXXX-XXXXX" și SRL "XXXXX" se lasă fără soluționare și se explică dreptul de a înainta acțiune în ordine civilă.

Vremea Andrei Vasile, urmează a fi eliberat imediat din penitenciar, dacă nu execută pedeapsă cu închisoare sau măsura preventivă – arestarea, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 20 decembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Opinie separată
a judecătoarei Cobzac Elena

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală în cauza penală
privindu-l pe Vreamea Andrei XXXXX

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 noiembrie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Vreamea Andrei Vasile, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, prin care Vreamea Andrei Vasile a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală, în conformitate cu prevederile art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Acțiunile civile înaintată de către SRL „Prointelect-Mplus” și SRL „Șahrevar” a fost lăsată fără soluționare fiind explicat dreptul de a înainta acțiune în ordine civilă.

2. Am semnat cu respect decizia, dar cu privire la soluția adoptată, exprim dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului, urma a fi respins cu menținerea în vigoare a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019.

Având în vedere materialele cauzei, consider corectă soluția instanței de apel în decizia din 18 februarie 2019, prin care au fost admise apelurile declarate casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vreamea Andrei a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul vânzărilor pe un termen de 3 ani.

A fost încasat de la Vreamea Andrei în beneficiul SRL „Șahrevar” prejudiciul material cauzat în urma comiterii infracțiunii în sumă de 123.000 lei.

Or, analizând argumentele invocate în recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului privind ilegalitatea deciziei instanței de apel, constat că motivele reflectate în recurs și opinia subiectivă a recurentului asupra nevinovăției inculpatului, nu constituie în acest sens, temei de intervenire în decizia instanței de apel. Mai mult, instanța de apel admitând apelurile declarate, și-a motivat soluția detaliat potrivit pct. 5 al deciziei contestate, în baza probelor care au fost apreciate conform art. 101 Cod procedură penală, iar careva temei de a considera că concluzia instanței de apel este eronată la caz lipsește.

Totodată, consider eronată concluzia instanței de fond privind achitarea lui Vreamea Andrei, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod

penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele componenței de infracțiune. Or, din cumulul de probe cercetate se constată cert prezenta în acțiunile inculpatului a obiectului și laturii obiective a infracțiunii imputate inculpatului, care s-a manifestat prin anumite procedee psihologice și acțiuni directe utilizate de acesta..

Reieșind din materialele dosarului, se atestă că, de către instanța apel corect a fost apreciat întreg probatoriu în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind încadrarea acțiunilor inculpaților.

Astfel că, toate probele prezentate au primit o apreciere corectă, iar concluziile făcute de instanța de apel, rezultă din probele acumulate la prezenta cauză, careva încălcări procedurale, pe care le invocă recurenții nu se regăsesc în speța dată, iar la caz nu este identificată vreo eroare gravă de drept, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiurilor de casare prevăzute de lege, iar argumentele recurentului sunt neîntemeiate, și țin în marea parte de dezacordul cu aprecierea probelor, fără a fi indicate erori de drept concrete, ce ar servi temei de implicare a instanței de recurs în soluția adoptată.

Instanța de apel, rejudecând cauza a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a încadrat acțiunile făptuitorului, iar în recurs se invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, ce nu este temei de recurs conform art.427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Pentru aceste motive am optat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală privindu-i pe Vremea Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Judecător

Cobzac Elena